

Unirea Poporului

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 16 cor. (10 Lei)
Pe 1/2 de an . . . . . 8 cor. (5 Lei)
Un număr 30 fileri. (25 bani.)

Ieșe ca număr poporal al „Unirii” în fiecare Joi.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj
(Județul Alba-de-jos.)

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 1 cor. a doua și a treia oră 80 fil.

Porunca vremii.

Plugarul cel cuminte își orânduiește munca după umblarea veacului. Se îndreaptă după anumtimpuri, după soare și după ploii. Toate ale sale le întocmește după rând. Și după împrejurări. Toamna ogorește, primăvara samănă, vara cosește și adună fân. Seceră. Culege rodul și umple hambare. Fiecare lucru la rostul și la vremea lui. Plugăria cea bună se poartă cu socoteală și cu plan. După porunca vremii.

Intreagă vieața de pe pământ se poate numi o plugărie. Plugărie mare și largă, care se poartă cu uneltele minții. Și, precum plugăria câmpului atârnă mai ales dela schimbarea veacului, așa și plugăria vieții trebuie să țină socoteală de vreme, cari stăpânesc anii și stăpânesc popoarele. Vremea e stăpâna lumii. Și în valurile ei e scrisă fața norocului. Din cartea vremii se scoate izbânda zilelor.

Vieața Poporului Românesc încă a fost și este o plugărie mare. Împăratul Traian dela Roma a sămănat ogoarele Daciei bătrâne, strămoșii de mai târziu le-au frământat cu sudori, cu lacrimi și cu sânge, cu nădejdi de mai bine, iar noi, cei de astăzi, suntem, din mila lui Dumnezeu, adunători roadelor. Adunători fericiți, cari am ajuns să fim stăpâni pe ogoarele străbune și să le moștenim cu dreptate, după îndelungate și crâncene suferințe.

Am ajuns să ne avem și noi moșia noastră, pe care nu vom mai munci-o pentru alții, ci numai pentru noi și urmașii noștri. Iată, prin Adunarea dela Alba-Iulia, prin vitejia și suferințele armatei românești, prin suferințele noastre, și prin țaria de voință a celui mai mare dintre Regi, acum suntem plugari de capul nostru, cari înșine suntem chemați să ne croim soarta în viitor. Din slugi ne-am

făcut stăpâni, și domni peste glia strămoșească.

Suntem plugari cu rosturi și cu moșie. Mare și ales plugărim în mâinile noastre: viitorul neamului. De acum, deci, pe cum vom ști să plugărim, așa vom trăi...

Plugarul în fiecare dimineață se uită în geana Răsăritului. Și după porunca zilei își îndreaptă străduințele sale...

Nouă ce ne spune răsăritul zilelor de acum? Care-i porunca vremii noastre? Care?

Iată, vâltoarea națiilor încă nu s'a potolit. Popoarele au încetat de-a se mai bate, dar abea acum se făurește viitorul lor. Lumea clocotește de vuetul noilor orândueli și așezări. Neamuri peste neamuri își ridică frunțile și cer cu glas mare dreptul la o nouă vieață. Răsărituri peste țări, de cari fericalități nici pomină nu era. Slavii dela miazăzi, Sârbii, Croații, Muntenegrenii, se străduiesc să-și facă o țară mare și puternică; Slavii dela miază noapte, Ceho-Slovacii, și-o făuresc pe a lor cu o bărbăție vrednică de mirat. Polonii o au. Rusia se mișcă ca un furnicar.

Noi Români încă am strigat în lumea largă. Am strigat și am fost ascultați. Neamurile celea mari ne-au recunoscut și ne recunosc drepturile. Și se arată învoite să ni-le luăm. Armata biruitoare a Maiestății Sale Regelei Ferdinand, e pe cale să îngrădească în ziduri de oțel granițele drepturilor noastre.

Prin urmare, care mai e porunca cea mare a zilelor noastre?

Ea este: ducerea la ispravă a lucrului început, și păstrarea moșiei, asupra căreia cu dreptate ne-am făcut stăpâni.

Dușmani mai avem încă, și vom avea și pe viitor. Ungurii acuipe foc de năcaz, că le scăpăm din mâni. Și gândurile haine față de noi, pe cum arată semnele, încă nu le-au perit. Deci, o parte din porunca vremii

e: să fim cu ochii în patru. Trezi și gata în ori ce clipă de-a ne pune zid năstrujnic în calea vechilor poște de robie. Și gata să scoatem cu arma în mână ceea ce ni-se mai cuvine din prăbușita țară a stăpânilor de ieri.

Altă parte a poruncii e: să păstrăm ogorul, pe care ne-am făcut stăpâni în aceste zile de mărte și de lumină. Să-l facem să rodească mult și imbelșugat,

ca să avem cu ce ne desăvârșim fericirea în marea Românie.

Marea poruncă:

Un ochiu, la hotar, spre dușman și altul la plug, la gospodăria noastră și a țării. O mână pe pușcă și alta pe cormană, pe sapă, pe carte, ori pe cruce, după chemarea și meșteșugul fiecăruia.

Trezvie și muncă: iată pe scurt porunca vremii.

Până la împărțirea pământului prin lege, ce să facă Universit plugarii noștri?

— Glasul unui vechiu plugar în legătură cu îndrumările Cărmuirii noastre. —

Iubiți plugari! Fiindcă am înțeles dela mai mulți prietini și cunoscuți, cumcă vorbele mele, cari vi le-am spus în Numărul 3 al gazetei noastre iubite „Unirea Poporului”, în multe părți ale țării sunt ascultate, — vin să vă mai scriu, să vă mai dau toate povețele, de cari aveți lipsă acum, când unii nu știți, ce să faceți. O fac aceasta din dragoste curată către voi iubiți plugari și din datoria, ce o avem noi cărturarilor români în aceste zile de mare prefacere:

Mă bucur din inimă, că vorbele și povețele mele n'au răsunat în pustiu.

De astădată voiesc să vă talmăcesc „Ordonanța” sau Porunca, despre arândarea moșiilor, așa dupăcum o aflăm în *Gazeta oficială* Nr. 14—1919 și publicată în întregime și în gazeta noastră.

Ocărmuirea noastră dorește, ca în folosul țării și a locuitorilor ei să nu rămână nici un petec de loc nelucrat. Pentru aceea, și până la facerea legii, prin care se va împărți pământul țaranilor-plugari, pe anul 1919 dă mai multe porunci.

Acestea sunt următoarele:

1. Se poartă în parte sau în arândă din moșiile statului acele părți, de cari Statul n'are trebuință în anul acesta.

2. Acele moșii de ale proprietarilor singuratici, de ale fundațiilor, bisericilor ș. a. pe cari proprietarul, arândatorul sau cel încredințat cu lucrarea lor, nu-i în stare să le are, samene adecă să le lucreze cum se cade, fiindcă n'are vitele, carele, plugurile, rechizitele, banii necesari.

3. Nu se dau în arândă pădurile și teritoriile cu păduri.

4. Pășunile, de cari proprietarii n'au trebuință, se vor da în arândă la locul întâiu comunelor.

Spargerea pășunilor este strânsă oprită.

5. Toate primăriile comunale, pe a căror hotar se află moșii de dat în arândă, vor da de știre prefectului județului (șepanului).

În arătarea aceasta vor spune:

a) Câți dintre locuitorii comunei voiesc și sunt siliți să ier moșia în arândă sau în parte;

b) Cât e de mare moșia sau locul acela? De câte jughere?

6. Numai plugarii, și mai vârtos aceia, cari lucră pământul cu căsenii lor, pot fi arândatori.

Precum am zis și de altădată, locuitorii din o comună, cari voiesc să iee o moșie în arândă, e mai bine să se însoțească mai mulți, să facă *tovărășie* spre acest scop.

7. Aranzile între arândatori și țărani, sau chiar între țărani sunt oprite, pentruca astfel nime să nu poată urca prețul aranzării.

8. Nu pot fi părtași la o astfel de arândă:

a) aceia, cari ca foști voluntari în armata română, sau ca născuți în anii 1896, 1897 și 1898, nu s'au prezentat la mobilizarea și asentarea rânduită de către Consiliul dirigent din Sibiu;

b) Acel jefuitori cunoscuți, cari n'au dat înapoi ceace au furat, în timpul revoluției din anul 1918.

9. Dreptul de a lua în arândă încă e hotărât în porunca aceasta.

Și anume: din moșiile, cari se dau în arândă vor primi:

1. În locul prim aceia, cari au luat parte în marele războiu, început la anul 1914. Văduvele și orfanii vitejilor ostași, căzuți pe câmpul de luptă.

2. În locul al doilea aceia, cari n'au pământ de loc; dar au vite și mijloace, să-l lucreze.

3. În locul al treilea vor primi pământ familiile acelor, cari acum sunt mobilizați, fie ca voluntari în armata română, fie ca născuți în anii 1896, 1897 și 1898.

4. În locul al patrulea aceia, cari au mai puțin de 10 jughere pământ.

5. În locul al cincelea vor fi împărțâși din moșia luată în arândă toți ceilalți plugari din

comună, cari au mijloace de-a lucra pământul

Precum vedeți și la darea în arândă a pământului să iee în socotință: *vrednicia omului, lipsa și hărnicia* lui. Ceice s'au luptat pentru noi, și cărora avem să le mulțămim croirea unei sorți mai bune pentru țara și neamul nostru românesc, aceștia, apoi văduvele și orfanii vitejilor căzuți pe câmpul de luptă, vor fi împărțâși mai întâiu.

Nămai dacă va mai rămâne pământ din moșia, ce s'a luat în arândă se va da și celorlalți țărani, plugari, așa dupăcum urmează, și până — unde se va ajunge.

Așa se face și la împărțirea pământului după legea numită *agrara*, care acum e în lucrare.

Cât loc (2, 4, 10 ș.a. jughere) se va da unuia, atârână dela mărimea moșiei, dela numărul brațelor de muncă, vite și unelte economice.

Prețul aranzii pentru pământurile acestea îl statorește o comisiune. Aceia, cari nu sunt mulțămâși cu acest preț, pot recurge la Consiliul dirigent român.

Toți proprietarii, arândatorii, cari nu sunt în stare să lucreze pământul, moșia lor, așa după cum i-au lucrat până aci, ca să aibă dobândă nu numai ei, ci și țara, — aceia sunt datori să deie în arândă la *tovărășia de plugari*. Toți proprietarii, cari nu-și vor lucra cum se cade pământul moșiei lor, vor fi pedepsiți aspru, cu închisoare până la 6 luni, și în bani.

Darea și luarea în arândă se

face cu contract, pe care îl subscrie proprietarul și toți membri *tovărășiei*, cari sunt răspunzători unul pentru altul, și toți pentru unul.

Iubiți plugarii! Precum puteți vedea și din această ordonanță sau poruncă, ocărnuirea noastră lucrează la legea pentru împărțirea pământului *între plugarii noștri vrednici, harnici și cinstiți*. Pentru aceea și până la isprăvirea acestei lucrări mari și grele, face tot ce-i stă în putință, ca să vă ajute acum, în anul acesta, Jecământă.

Citiți această poruncă, tâlcuiți pe înțelesul tuturor, și vă întăriți în credința, cumcă ocărnuirea noastră românească, lucrează cu toată dragostea pentru îmbunătățirea sorții plugarilor noștri țărani.

Vă rog din nou, apucați-vă de lucru, fiecare după împrejurările, între cari trăiește. Unde nu sunt moșii de luat în arândă, în anul acesta să vă folosiți, să faceți cum puteți, luați loc în parte sau pe trei, numai să nu rămâneți fără loc de muncă, care vă dă pâinea cea de toate zilele.

Ați suferit zeci de ani, ați trecut prin chinurile celui mai înfricoșat războiu, ca să croiți o soartă mai bună neamului nostru; acum prin încrederea voastră în Dumnezeu și în conducătorii neamului românesc, arătați, dovediți lumii întregi, că poporul român este harnic, cinstit prin urmare este vrednic de o soartă mai bună, de un viitor fericit.

Așa să fie!

Ioan F. Negruțiu.

M. S. Regina Maria despre țărani.

— La ei a găsit îmbărbătare în zilele grele ale țării. —

Măria Sa, mândra și buna Craiasă a Românilor, sosind la Paris a spus unui gazetar francez următoarele:

— »Țara a avut zile grele. Și de fapt eram izolați și părăsiți. Am avut încredere numai în dreptatea cauzei noastre, în Dumnezeu și în aliații noștri.

Știți la cine am găsit îmbărbătare în zile grele?

La soldații noștri răniți, la țărani români!

Văzându-mă tristă și abătută ei îmi spuneau în mijlocul suferințelor:

— »*Maiestate nu plângeți! Suntem cu DVoastră. Vom muri pentru DVoastră. Pentru România Mare! Pentru dreptatea și credința noastră. Nu vrem să plângi, Tu ești împărăteasa noastră! Tu vei fi împărăteasa tuturor Românilor.*»

Așa întăreau sătenii României vechi pe iubita lor Regină și Doamnă, iar sufletul Ei mare i-a înțeles. Și credința Reginei a fost ascultată de Dumnezeu...

Țăria lor și credința Ei au făcut România Mare...

Badea Vasile Tata orfanilor.

Cine trece dimineața prin piața Blajului poate să vadă, cum se deschide într'un loc o poartă mare, largă, și cum ies printr'însă șiruri frumoase de copilași, doi cu doi, ca o oaste de cătănuțe dragălașe. Dar nu sunt cătănuțe, ci școlării cu tăblițele subsuoară, cari se duc la învățătura de dimineață. Trec lin și cuviincioși, au ochii blânzi și buni, încât îți vine să te oprești în loc și să te întrebi cu plăcere multă: Cine sunt acești ingerași acumpi, pe cari ți-e mai mare dragul să-i vezi? De unde ies? Și cine le poartă o grijă atât de bună?

Te întrebi și te uiți spre casa de unde au ieșit. Și vezi, că acolo e »Casa orfanilor«, casa, care ocrotește, din toamna anului trecut, pe bieții orfani ai soldaților căzuți în războiu. Și dacă te uiți mai cu luare aminte, vezi cum stă în pragul porții un

om ca la cincizeci de ani. Îmbrăcat în port de sat, cu fața duioasă și bună, cu capul gol. Stă și petrece cu ochii ceata micilor orfani, până când apucă la cotitură de cale și nu se mai văd.

E badea Vasile — tata orfanilor...

Badea Vasile dela Orfelinat. Un bade cu inimă de aur, pe care îl punem în gazetă, ca să-l cunoască toată lumea. Sătean din Dâmbul de Câmpie, care s'a deslipit de moșioara sa din sat, de casa lui frumoasă acoperită cu țigla, de ograda cuprinsă cu de toate, și a venit la Blaj, ca să se facă tata copiilor fără părinți... Vă puteți închipui un lucru mai frumos decât acesta?

Badea Vasile își are povestea sa duioasă.

Om harnic și de omenie, trăiește fericit în satul său, muncind cu trageră de inimă în zilele de peste săptămână, iar Dumineca laudând pe Dumnezeu ca un creștin iubitor de biserică. Eră însurat, având nevastă cu dragoste,

și un ficior cuminte și ascultător, cum dă Dumnezeu numai oamenilor buni. Aveau o moșioară de vre-o 12 jugăre, o lucrau cu hărnicie și nu-și doreau altă soartă. Pe ficior îl chemă tot Vasile, ca pe tatăl său.

Dar a venit proclerul de războiu din nouă-sute-patrusprezece. Vasile, ficiorul, eră cătană în Bosnia de-un an. Și dela plecare n'au mai avut rând să-l vadă, decât la Ogorhei, odată, ori de două ori. Iar dacă a dat bataia, Vasile a trebuit să sară cu regimentul lui asupra Sârbilor, a căror țară eră aproape. Cum a tras-o pe la bătaie, cum nu, bunul Dumnezeu știe, că n'a mai venit nici o veste dela el deatunci. N'a venit nici până astăzi, după cinci ani de grea așteptare. S'a prăpădit, pe semne, în grozava înclăștare cu Sârbii. În cea dintâi înclăștare...

Și mare jale a dat peste casa badii Vasile Rusu din Dâmbul de Câmpie. Alți oameni din sat tot mai primeau câte-o scrisorică din bătaie, ori vre-o veste,

ori de bine — ori de rău, iar părinții lui Vasilicu nimic... Incât, dela o vreme, lelea Domnica, de supărare a căzut la pat. A căzut și nu s'a mai ridicat. Când boala greu tot întrebă pe soțul său, împovărat atunci cu două dureri:

— Vine Vasilicu, vine?

— Vine, Domnică, vine. Cum să nu vie? — răspundea badea Vasile cu ochii în lacrimi. Iar atunci biata bolnavă cerea pălăria fiului său, o lua în mână și udiă domol, ca și când ar mângăia fața celui, care tot nu mai venea...

Și, într'o zi, sârmana mamă s'a stins de boala cea grea, cu gândul la Vasile al ei. Pe patul de dureri i-a legat de suflet bărbatului și i-a zis cu limbă de moarte:

— Averea noastră, dacă nu s'o mai întoarce copilul, s'o lași la biserică, care să crească din ea orfani. Să crească copiii săraci, să fie de sufletul lui...

Apoi s'a dus. Și badea Vasile a rămas singur. Dar nici vreme

Din Lumea largă.

Am rupt-o cu Ungurii.

După-ce la Alba-Iulia s'a hotărât slobozenia neamului românesc din jugul unguresc, oărmuirea noastră dela Sibiu a lăsat la Budapesta pe avocatul Dr. Erdélyi și l-a incredințat să apere avutul și vicata românilor rămași sub unguri. După-ce însă ungurii au făcut toate prostiile, despre cari am pomenit în fiecare număr al foii noastre, noi nu mai puteam să ținem nici o legătură cu ei, și astfel dl Iuliu Maniu, președintele Consiliului Dirigent Român din Sibiu, în ziua de 2 Martie le-a dat de știre, că noi nu vom mai ținea cu ei nici o legătură, iară pe împuțernicitul nostru l-a chemat acasă. În formă aceasta, începând cu ziua de 2 Martie, noi stăm pe picior de luptă cu ungurii.

În loc de vorbe dulci și cuminiți, le vom vorbi ungurilor, dacă trebuie, cu tunuri și cu mitraliere. Și apoi vom vedea vitejia săcuilor, pe cari atâta i-au lăudat pe vremuri stăpânitarii noștri de mai înainte.

Ce va fi cu Rusia.

Asta-i frământă mai mult pe împuțerniciții statelor biruitoare la marele sfat pentru pace. În sfârșit au hotărât, că vor face o nouă comisiune constătătoare din 20 membrii, cari nu vor avea altceva de lucru, decât să cerceteze starea din Rusia, și să se gândească, cum ar fi mai ușor de împăcat starea lucrurilor din această țară nefericită.

Ţa avut să-și tragă cumplită durere, căci a trebuit să plece și dânsul la bătaie. A plecat și a cutrierat Galizia, luptându-se pela Lutzk și pe aiurea. Pe urmă, ajungând la vrâsta de 50 ani, a fost lăsat acasă.

Sosit în sat, a dat de pustiu. Casa goală, curtea goală. Un mort în țintirim și un gând greu cătră dealurile Sârbiei. Acolo nu mai era de stat. A vândut vituțele pe cari le mai avea, a pus bănișorii în șerpar și a venit la Băj.

A venit să îplinească dorința moartei și să caute alinare.

Și alinarea a găsit-o. Aici tocmai se făceau pregătiri pentru întemeierea casei orfanilor. Soseau daruri din toate părțile pentru pornirea acestui așezământ de milostenie creștinească. Și badea Vasile a dat de Sfinția Sa Păr. Dr. Vasile Suciu — tot un Vasile — marele părinte al orfelinatului, și deatunci durerea sa a dat de-o caldă și mângăitoare alinare... S'a lipit cu tot avutul său de »Casa orfanilor»,

Nici Italienii n'o mai pot duce cu Sârbii.

Se vede, că Sârbii nu-și mai încap în piele. Văzându-se biruitori și cu o țară de trei ori mai mare de cât Sârbia veche, care cuprinde în sine Muntenegru, Croația, Slavonia, Bosnia și Herțegovina, ar dori să câștige nu numai Bănatul, dar și țărmul Mării Adriatice. Se repețește, ni-se pare, și la ei, povestea broaștei cu boul. Pofta le vine mâncând. Zilnic cetim despre obrăznicii sârbești în Bănat și despre cruzimile lor. Se pare însă, că aceleaș obrăznicii le săvârșesc și față de Italieni, de aceea au hotărât Italienii să închidă granița de cătră Sârbi.

Nemții din Austria vreau să se unească cu cei din Germania.

Nici nu avem nimica împotriva, unească-se, fie toți laolaltă, căci așa dorește și Wilson. Un lucru ne-ar plăcea însă, și anume, ca nici ei, nici ungurii, să nu mai stăpânească alte popoare, ci să trăiască din săul lor propriu; destul ne-au supt până acuma sângele și măduva din oase. Și apoi noi credem, că de aceasta se va îngriji atât bunul Dumnezeu, cât și marele sfat pentru pace, și le va lua și pofta de a se mai război cândva.

Clemenceau s'a însănătoșat și iarăși conduce el însuș marele sfat pentru pace. Ne bucurăm din adâncul inimilor de

cărora li-s'a făcut prin aceasta *ca un tată*. Moșia de 12 până în 15 iugăre, loc de frunte și bun, a dat-o în arândă, iar banii îi varsă cu credință în fondul orfelinatului. Și-ți spune cu vorba sa moale, biândă:

— Averea mea e a lor. Și casă, și loc, și bani, tot ce am. Al lor sunt și eu. Iar ei sunt copiii mei... *Să aiibă și ei, să-racii, un tată!*

Așa spune badea Vasile. Și face precum spune. Are cinzecișunu de copilași, toți ca graurii. Li grijeste, îi pune în rând, le face foc, le duce la moară, ca un tată adevărat. Tot pintre ei, ziua și noaptea. Copilașii îi iubesc și îl impresoară, ca nește pușori. Să vedeți cum li povățuiește și îi scoate la plimbare pe ulițele Blajului, mai cu milă și mai cu blândeță ca un părinte adevărat... De se întorc oamenii pe drum și se uită a dragoste, vreme îndelungată. Și zic:

— Iată, tata orfanilor...

A. Melin.

aceasta, cu atât mai vârtos, că îl știm mare prietin al Românilor. Glonteale descroceratului aceluia nu l-a putut răpune și bătrânul Clemenceau e mai viguros ca mai înainte.

Grecii vor câștiga mai mult.

Poate ne mai aducem aminte, că în războiul acesta singur poporul grecesc a stat deoparte și aproape de loc nu s'a luptat. Grecii nu știu ce va să zică, a-ți pierde averea, copiii și nevasta, a te refugia, a sta doi-trei ani în temniță și altele multe. Ei cel mult că au flămânzit puțin în decursul războiului. Oamenii lor dela conducere așa au știut să se poarte de bine, că tot în picioare au căzut, ca mâța.

Cetim acuma, că aproape toate cererile lor vor fi împlinite la marele sfat al păcii: vor câștiga Tracia, o parte din Macedonia, Dodecanesul, o grămadă de insule din Marea Mediterană și din Marea Egeică, și o frumoasă parte din Asia-mică. În urmăre ei vor fi stăpâni pe partea de răsărit a Mării Mediterane și vor

fi o țară bogată ca în povești. Au ajuns pe ușor la ea, ce e drept, dară de fapt grecii și trăiesc foarte răslățiți pe insulele și țărmurii Mării Mediterane. Nu-i pismuim, dar dorim ca și nouă să ni-se facă dreptate deplină după atâtea jertfe ce am dat.

Bulgarii cer Dobrogea.

Cine cere, nu moare de foame; asta-i convingerea Bulgarilor. Numai cât nu-și aduc aminte, că cersitorului obraznic îi mai dai și cu piciorul. Până erau prietini cu Germanii toate foile germane erau pline de minciunile Bulgarilor, că ei au drept asupra Dobrogei, că acolo locuiesc tot Bulgari, că Românii sunt numai venetici și altele multe. Acuma, că s'a întors roata norocului, încep să-și scrie minciunile în foile franțuzești și englezești; și prietini noștri îi lasă să-și petreacă. Cu minciuna însă numai prânzi poți, dar cină nu; și ni-e frică să nu pătească și ei asemenea. Bin' le-a zis, cin' le-a zis: „Bulgăroi cu ceafa grosă!”

De pe Sate.

Chirileu, la 28 Febr. 1919.

Ciustite dle Redactor!

Cu toate că comuna noastră, aflătoare pe cursul de sus al Murășului, e o comună mică, stătătoare din abia 120 familii, lucrurile întâmplare în ea, în vremea mai nouă, mă îndeamnă să vă trimit acest mic răvaș dela noi, ca cunoscând și alții ceea ce petrecute la noi, să fie spre îndemna și învățătura celor dornici de înaintare:

Îdată ce a apărut „Unirea Poporului”, părintele nostru: dl Ioan Handrea, totdeauna dornic și muncitor fără preget la luminarea noastră, a umblat din casă în casă și a adunat dela 30 inși abonamentul pe 1/2 an la draga noastră gazetă. Îți ride sufletul de bucurie când vezi Sâmbăta și Dumineca pe băieții noștri pe la porți, prin șezători și în toate locurile de întâlnire cu gazeta în mână, cetind cu multă însuflețire întâmplările din lumea mare, iar decumva careva dintre ei nu înțelege ceva, cu câtă dragoste și râvnă de luminare să apucă cei mai știutori de carte și le tâlcuiesc ceea ce n'înțelege. Încă numai 4 nri am primit din gazetă și deja să vede o mare schimbare la oamenii noștri.

Cred, că păstrându-ne și pe viitor această dragoste față de gazetele ce ne vin, nu va mai fi lipsă să ni-se zică „Deșteaptă-te române”, căci vom fi deșteptați.

A doua veste bună ce Vi-o fac cunoscută prin acest răvaș este, că în 25 Faur a venit la noi primpretorul cercual Dr. O. Cismaș din Ieraut, ca să facă alegerea primăriei comunale. Stăteam, Dle Redactor, uimiți de fericire, când am auzit pentru întâia-ora în casa comună vorbă românească dela un primpretor. Și apoi ce mai vorbă!! Gredeai, că un frate vorbește cătră frații săi pe cari nu i-a văzut de mult, vestindu-le solia dreptății și libertății românești. Am văzut fețe inbujoarate de fericire, bătrâni cu plete albe făcându-și cruce, pe părintele nostru plângând, atât de mare a fost bucuria primei vorbe românești dela o persoană oficioasă în local oficios. Nu vom uită doar în veci ziua aceea. La dorința hotărâtă a părintelui nostru, în primărie au fost aleși tot oameni tineri și încă cei mai buni știutori de carte românească. A fost ceva minunat, creștinesc, și ne-a căzut bine când nou alesul primar Nicolae Sas și nou alesul cassar Filon Voda au depus în mâinile preotului nostru fiecare câte 100 coroane în folosul sf. noastre Biserici, în loc de adălmașul obișnuit la atari prilejuri. Oamenii, cari în felul ăsta își înțeleg chemarea, sunt vrednici de laudă, de iubirea și sprijinul tuturor, cari doresc înaintarea neamului nostru.

Cu conducătorii bravi ce-i avem și punând și noi cu toții umăr la umăr, avem nădejde mare, că comuna noastră în veacul acesta al libertății va

înaintă și va ajunge la înflorire și fericire în toate provinciile.

Cu dorința să vă mai pot trimite răvașuri de acestea îmbucurătoare, mă închin de sănătate D-tale die Redactor și ortacilor D-tale, cari muncii din greu pentru luminarea noastră.

Chirileanul.

ȘTIRI.

Cântec de primăvară.

Desmierdate de cicori
Cântă dulci priveghitori;
Cântă 'n aer ciocârlii
Ușurele și șglobii.
Și 'n argint de dimineață
Bate vântul frunza 'n față —
Cântă vântu 'ncetșor
Lâng' o gură de izvor
Scumpe cântece de dor...
Și mai spune vântul spune
Ca 'ntr'un graiu de rugăciune
C'o să rădă soarele
Pe toate răzoarele.
Și pe văi și pe coline
Vor fi spicele iar pline
Și pe lunci și pe vălcele
Vor fi spicele iar grele
Și-or să plece dela noi
Câte griji, câte nevoi
Mai rămân după război...
Lacrimile s'or sbici
Suferințe n'or mai fi!
Mândre cete de fidci
Nor mai merge la bădai
Și n'o să mai curgă sânge
Mamele nu vor mai plânge...

Dă-ne Doamne, dă-ne 'n țară!
Scumpul vis de primăvară!

T. Murășanu.

— **Maiestatea Sa Regina** a sosit în pace la Paris. Au întâmpinat-o la gară trimișii guvernului francez, împuterniciții orașului Paris, toți românii aflați în oraș și o mare mulțime de oameni.

Președintele Franței dimpreună cu Doamnă-sa au dat un prânz în onoarea Reginei, la care a luat parte tot ce-i mai de seamă în Paris.

Gazetele franțuzești se ocupă la loc de frunte cu sosirea Reginei și nu știu cum s'o laude mai mult. Recunosc și francezii, că mai rar așa o Regină și că e fericită țara, pe care o stăpânește.

— **Câți oameni au pierdut țărilo în marele război.** Rusia a pierdut un milion șapte sute de mii. Germania, un milion șase sute de mii. Franța, un milion trei sute de mii. Austria cu Ungaria, opt sute de mii. Anglia, șapte sute șase mii. Italia, patru sute șizeci de mii. Turcia, două sute cinci zeci de mii. România, două sute nouăzeci de mii. Bulgaria o sută de mii. Sârbia cu

Ungurii se gată de război.

— Se laudă, că nu le pasă de hotărârile dela Paris. — Cei cari îi așijă sunt înșiși ministrii Károlyi și Böhm. —

Știm bine, că Ungurilor nu le vine la socoteală să nu mai fie stăpâni peste Ardeal, Bănat și părțile ungurene locuite de Români. Cine a umblat călare o mie de ani, nu vrea să mai umble și pe jos, cu una cu două. Și nu s'ar despărți bucuros de pințeni și de corbaci. Nici chiar când toată lumea i-se scoală în cap pentru aceasta.

De aceea Ungurii tot mai trag nădejde de domnie ușoară. Nu vreau să înțeleagă schimbările vremii și umblă după potoave de cai morți. Când văd, că Românii se fac stăpâni pe locurile, cari li-se cuvin după dreptate și după hotărârea lumii, ei serășese din dinți și tot mai zic: „Nem!”

Mai de curând, ajungându-le și lor la urechi hotărârea dela Paris, că linia de despărțire între Români și Unguri, să se mate spre Tisa, s'au adunat la Sătmar, și Károlyi însuși, împreună cu Böhm, au zis, că

chiar dacă Antanta va da României Ardealul, ei nu se supun acestei hotărâri, ci vor prinde armele să-și recâștige Ardealul.

Muntenegru împreună, o sută de mii. Statele Unite din America, cinci zeci de mii. La acești morți, cari fac laolaltă șapte milioane trei sute patrușeci de mii, se mai socotesc zece milioane de șehilavi... Afară de pierderile civililor, cari și-au avut și ei partea lor de suferință. — Grozavă pacoste a fost acest război pe biata lume...

— **Urme de stăpânire românească în Basarabia.** De când la anul 1812 Basarabia a fost ruptă dela sânul maicei sale dulci, Rușii au șters orice urme de domnie românească acolo. Cu toate acestea acum, după intrarea trupelor românești pe acel pământ bogat, ofițerii noștri au aflat mai multe urme românești acolo. Așa cetim în „Neamul Românesc”, foaia celui mai mare român, a dlui profesor Iorga dela București, că în județul Hotinului au aflat în casa marelui învățat Hașdeu pecetea familiei Hașdeu din anul 1676 și pecetea Moldovei cu zimbriul și cu steagul Moldovei. În comuna Ciuşmelele căpitanul Alex. Lascarov-Moldovanu a aflat tabla unei crișme, de pe care se ștersese scrișoarea ruscască. Sub ea se putea citi: „România; comuna Ciuşmelele, plasa Domeniile, județul Bolgrad”, iar în mijlocul ei stema Țării Românești.

Aceasta o spune groful Károlyi, cel care se jură pe lună și pe stele, că Ungurii nu vreau să fie asupritori de popoare. Doamne ferește. Și, că cecece a spus Wilson, e lucru sfânt, căruia Ungurii se supun cu mâni și cu picioare... Așa cerșea Károlyi pace comandantului francez din Belgradul Sârbiei, când puterile aliate îi sdobiseră pe Nemți, pe Austrieci și pe Unguri, de ieșă fum din ei. Atunci cerșea pace în numele libertății popoarelor, iar astăzi vrea să răscoale pe Unguri în contra Românilor, cari nu fac altceva, decât vreau să țină cecece li-se cade.

Răscoale-i. Noi suntem neam blând și pașnic, dar știm să ne facem trănec cutropitor, când cineva ne atacă mișelește. Au uitat Ungurii pe Horia și pe Iancu? Acești eroi s'au luptat numai cu furci și cu tunuri de lemn. Astăzi însă avem arme și noi, încât putem înarmă și muierile și copiii. Avem armată vitează, condusă de generali vestiți în toată lumea. Bătaie vreau? Bine. Noi stăm gata.

Se vede, că oricât au dorit Rușii să se șteargă și urmele domniei românești, tot au rămas semne, din cari se poate vedea, că românii au fost stăpânii acelu pământ mănos înainte cu 100 de ani.

— **Podul dela Cernavoda** cel mai mare pod de peste Dunăre, pe care l-au stricat Bulgarii și Românii în decursul acestui război, se va drege iarăș. E vorba, ea să se facă și mai mândru de cum eră, și anume să aibă o cale pentru trenuri și alta pentru cară.

— **Cehii spânzură pe șpionii unguri.** Din Pojon vine știrea, că cehii au pus mâna pe cinci șpioni unguri, cari aveau legătură telefonică cu Budapesta, și nu s'au socotit mult, ci în câteva ore i-au judecat și i-au spânzurat pe străzile Pojonului.

Noi oare câți șpioni avem între noi și nu li-se întâmplă nimica? Să fim cu ochii în patru și pe care-l prindem cu șpionaj să-l dăm numai decât pe mâinile jandarmilor.

— **Legătură prin aer între România și Paris.** Un îndrăzneț aviator (sburător) francez, dl Noel, care a stat în România în decursul războiului, a spus mai multor învățați din București, că între România și Apusul cult se face legătură

prin aer. Și anume București vor fi o stație însemnată între Apus și Răsărit, și astfel toate mașinele de sburat, cari vin din Apus spre Răsărit, se vor opri la București. În forma aceasta drumul dela Paris până la București va ținea abia 11 ore, iar dela București la Iași vor sbură într'o oră și jumătate. Mașinele de sburat vor duce șerisori, pachete și călători, așa că oricine va putea călători cu ele.

— **Vieța în Berlin.** Să ferească Dumnezeu de revoluție! În țara nemțească însă revoluția încă nu s'a potolit și omul nu e sigur nici de avutul și nici de vieța sa. Așa e'a întâmplat într'una din nopțile trecute în Berlin. Mai mulți domni și doamne jucau cărți într'o casă, când deodată se deschide ușa și intră 10 oameni înarmați cu revolyere și granate de mână. Poruncesc „mâinile sus!” pe toți jucătorii îi duc în odaia vecină, culeg de pe masă toți banii ce erau în joc, și apoi iau dela fiecare domn și doamnă banii, ciasurile, inelele, lanțurile și alte scumpeturi și se duc în treabă-le. Nouă înși au scăpat, pe unul l-au prins.

— **Și Românii de dincolo de Nistru cer unirea cu România.** Ziarul „Sfatul Țării” din Chișinăul Basarabiei se plânge amar de soartea bieților români de dincolo de Nistru. Ei sunt dați pradă bolșevistilor, cari le nimicesc avutul și vieța. În 6 Martie a venit o delegație a acestor Români la ministrul basarabean Ciugureanu, rugându-l cu lacrimi în ochi să-i primească și pe ei în România-Mare. I-au primit cu multă bucurie și însuflețire și le-au făgăduit, că vor face tot ce se poate pentru ea să-i scape din ghiarale bolșevistilor ruși.

Posta Redacțiunii.

— *A. O., Gândulești.* Primim cu drag articole dela prietini noștri din afară, dar îi rugăm să scrie limpede și ceteș, căci altfel ne năcăjim noi cetind și, mai ales, s'ar năcăji culegătorii în tipografie. Apoi, pentru tipar se scrie numai pe-o parte a hârtiei! Trimite-ne vești din părțile D-Voaștră.

— *Dumitru Lazar, inv. Cg.* Ne bucurăm din inimă, că „Unirea Poporului” răsbate și în părțile acelea și deosebit ne bucurăm, că ea place pretutindeni. Ne vin zlimic scrisori despre aceasta. Învățătorii pot fi cei mai buni apostoli ai cauzei, căreia vrem să slujim noi. Frăția lor ne întârește și ne încurajează. Toată dragostea, vechiului tău coleg și prietin.

Cine are de vânzare

Stupi

În comunele din jurul Blajului, să scrie sau să se înștiințeze la

Administrația
„UNIRII POPORULUI”.